

pokojnina od 300 na 400 gld. Konečno se pooblasti deželni odbor, da o pokojninah ne presežajočih 400 gld. odloča sam.

Poslanec Lenarčič poroča imenom upravnega odseka o samostalnem predlogu glede revizije zemljiško-davčnega katastra in predlaga imenom odseka: Deželnemu odboru se naroča: a) Izdati poljudno opisano knjižico, razpravljajočo o reviziji zemljiško-davčnega katastra, ki se ima letos vršiti, v kateri naj se županstva pouče o načinu, po katerem se ima revizija izvršiti in kako imajo zemljišni posestniki pravico do pritožb, oziroma do zahtev, da se vsaj najhujše krivice o cenitvi odpravijo; b) poizvedovati potom županstev o previsokih, krivičnih vcenitvah, na podlagi katerih so v cenitvenl tarifi previsoko določeni; c) poizvedovati potom županstev, koliko se je pašnikov po pomoti ali vedoma, ker je na njih tu in tam stalo kako drevo ali grmovje, vpisalo za gojzd, da se po § 13. revizijskega zakona take parcele zopet vpišejo v prejšnjo kulturo; d) vse te poizvedbe z vsemi nabranimi podatki imajo se izročiti v porabo deželni komisiji za revizijo katastra. — Predlog se vsprejme.

V šesti seji dne 22. jan odgovarja deželni predsednik baron Hein na pritožbe, katere je navajal poslanec dr. Žitnik v deželnozbornski seji dne 16 februar. 1894. proti okrajnemu glavarju dr. M. Gstettenhoferju v Kranji, glede planinskih pašnikov na Gorenjskem. V tem odgovoru zanikujejo se malone vse pritožbe, katere so se navele proti postopanju omenjenega okr. glavarja.

Na poročilo posl. Kluna imenom finančnega odseka odstopijo se deželnemu odboru v rešitev prošnje: krajnega šolskega sveta v Motniku za uvrstitev ondotne šole v III. plačilni razred; nadučitelja Jern. Ravnikarja v Mokronogu za uvrstitev v I. plačilni razred in krajnega šolskega sveta v Staremtrgu pri Loži za zvišanje učiteljskih plač. Učiteljski vdovi Julijani Dürfeld se poviša pokojnina na letnih 120 gld.

Poslanec Višnikar poroča imenom finančnega odseka o prošnji občine Sušje za podporo za vodovod. Sklene se dovoliti 30 % podporo, če da občina primeren znesek in država 50 % stroškov pokrije. Posl. dr. Žitnik poroča o prošnji posestnikov v Slateneku in Zapotoku glede vodovoda. Sprejme se predlog, ki naroča deželnemu odboru, da preiskuje, ako bi se ta vodovod ne dal v zvezo spraviti z ravno omenjenim, in da potem predloge stavi. — Prošnja posestnikov v Gršici in Dobravicah, okr. črnomaljskega, za podporo 3178 gld. 70 kr. za napravo občinske ceste in mostu se odstopi deželnemu odboru v rešitev. Istotako prošnja Antona Košiča, učenca na vinarski šoli v Klosterneuburgu za podporo. — Krajnemu šolskemu svetu v Sodražici se dovoli za razširjanje šolskega poslopja 300 gld. podpore. Na prošnjo Jožefa Tomazina, bivšega paznika v prisilni delavnici, za provizijo ali miloščino se dovoli tega rodbini miloščina letnih 100 gld. — Prošnja Iv. Lapajnet, vodje na meščanski šoli v Krškem za podporo za izdajo knjižnice za ljudske šole; pedagogičnega društva v Krškem za podporo in občine Šmihel okraj Postojina, za podporo za napravo vodovoda v Neverkah, se izroče deželnemu odboru v rešitev. Posl. Povše poroča imenom upravnega odseka o načrtu novele k zakonu z dne 23. avgusta 1877., dež. zakonik št. 14 (zakon za obdelovanje močvirja) in predlaga, da se ta načrt, katerega je predložil deželni odbor, temu vrne, da ga še pretresa. Isti poslanec poroča o pospeševanju vinoreje na Kranjskem in predlaga:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti: 1.) Razširjanje pepinijere za vzgojevanje trt pri deželni prisilni delavnici se odobruje. 2.) Cena požlahtnenim ameriškim ukoreninjenim trtam določi se s 5 gld. za 100 trt, vendar pa sme deželni odbor v oziravrednih slučajih take trte tudi brezplačno oddajati revnejšim vinogradnikom in za uzorne vinograde kmetijskih podružnic. 3.) Namesto denarnih podpor naj se vinogradnikom, ki prosijo zanje, navadno dovoljujejo brezplačno ameriške po-

žlahtnene ali nepožlahtnene ukoreninjene trte. 4.) Vlada se naprosi, da za deželno pepinijero potrebne ameriške, kakor tudi ukoreninjene trte, ki se bodo dovoljevale namesto denarnih podpor, brezplačno prepusti deželnemu odboru. 5.) Revnim vinogradnikom, kateri so vsled trtne uši prišli v sliske, smejo se dovoljevati brezobrestna posojila, katera pa za vsakega posameznega posestnika ne smejo presegati zneska 200 gld. iz deželnega zaklada. 6.) Za stroške v svrhu pospeševanja novega vinarstva dovolijo se za 1895. l sledeči zneski iz deželnega zaklada: a) za pepinijero pri deželni prisilni delavnici 2500 gld.; b) za vinarskega potovalnega učitelja 1220 gld.; c) za podpore uzornim vinogradom in trtnicam kmetijskih podružnic za ključe, kakor tudi za darila revnim vinogradnikom 1300 gld.; d) za brezobrestna posojila 20 000 gold. — Predlogi se sprejmo.

Prošnja županstva v Temenici za razširjanje deželne ceste od Pustega Javorja do železnične postaje v Radohovi vasi se odstopi deželnemu odboru v rešitev. Posl. dr. Žitnik stavi samostalni predlog, podpisan od vseh navzočih narodnih poslancev, da se današnja izjava visoke deželne vlade o poslovanji g. okr. glavarja v Kranji, izroči združenima finančnemu in upravnemu odseku v pretres in poročanje. Predlog pride v prihodnji seji na vrsto. Isti poslanec s tovariši stavi dve interpelaciji: Na deželno vlado zaradi nepravilnostij pri volitvah v Tržiči in na deželni odbor zaradi nerednostij pri občinskem gospodarstvu istotam. — Prihodnja seja je danes.

Krško, dne 24. januarija. Danes vršila se je pri občini volitev udov volilne komisije za državnozbornu volitev dne 25. februarija. Pri tej priliki se je tudi posvetovalo, kedo naj bode naš kandidat.

Zedinili smo se, oddati glasove g. dr. Andreji Vojska, c. kr. višjesodnemu svetniku v pokoji.

Gosp. dr. Andrej Vojska je neodvisen in značajan mož, bil je vedno naroden, tudi za Vaserja hudih časov in je moral pretrpeti mnogo neopravičenega preziranja radi svojega narodnega prepričanja.

Gosp. dr. Andrej Vojska je rojen Ljubljčan, živi pa že nad 20 let na Dolenjskem, znane so mu torej vse potrebe Dolenjske.

Gosp. dr. Andrej Vojska, ako bode voljen, **ne bode šel v koalicijo.**

— Naš presvitli cesar poda se tudi letos početkom februarija meseca za nekoliko časa na francosko rivijero v Mentone in Cap St. Martin. Tudi presvitla cesarica bo bivala z njim tam, od koder se bode potem odpeljala na otok Krf.

— **Lepo božičnico** je napravila blag. gospa Ana Juvančičeva v Spodnji Šiški dne 19. t. m. ondotnim revnim šolskim otrokom, Obdarovanih je bilo 170 otrok z razno obleko in jedili.

— **Vodnikovo besedo s plesom** priredi dne 2. februarija (na Svečnico) v okrašeni Koslerjevi zimski pivarni čitalnica v Spod. Šiški. Pri besedi svira vojaška godba.

— **Biskup Strossmayer** je poslal šentjakobsko-trnovski ženski podružnici sv. Cirila in Metoda darilo 50 gld. in je ta velikodušni dar opremil z jako lepim pismom.

— **Županom v Pazinu** volil je občinski svet odvetnika g. dr. Trinajstič-a. Lahi so tem povodom demonstrativno zaprli svoje prodajalnice. Kaj ko bi ti zagrizenci tudi pred slovanskimi kupovalci zapirali prodajalnice! No potem bi pa pač kmalu izginili s prizorišča. Ondotnim Slovanom bi bilo pa svetovati, da si zapomnijo take prenapeteže.

— **Zaupni shod** prirede notranjski rodoljubje v nedeljo dne 27. t. m. v Postojini pri g. Vičiču.

— **Vojaški nabor za Ljubljano** se bode letos vršil dne 18. marcija.

— **Koroški deželni zbor** je odklonil podporo društvu „Südmarek“. Prošnjo za podporo je zagovarjal Steinwender, a pobijal jo je Posch, češ, da jednostranske narodne težnje se ne smejo podpirati iz deželnega zaklada.

— **Znižanje cen za raznesilni smodnik.** S 1. januarjem so se cene za smodnik nastopno znižale: a) za raznesilni smodnik, če se ga vzame manj ko 5 kg na 64 kr., če se ga vzame najmanj 5 kg na 53 kr., če se ga vzame več ko 500 kg na 48 kr. od kg; b) za raznesilne patrone če se jih vzame manj ko 5 kg na 76 kr., če se jih vzame najmanj 5 kg na 64 kr., če se jih vzame več ko 500 kg na 58 kr. od kg; c) v prodajo je prišla zadnji čas neka močnejša vrsta raznesilnih patron, ki se prodajajo do 5 kg po 1 gld. 6 kr., čez 5 kg po 88 kr in čez 500 kg po 80 kr.

— **Odtrgala se je skala,** ki meri nad 1000 m³ pod Brezjem na Gorenjskem in zasula na 85 m dolgosti ter do 4 m visokosti občinsko pot, ki veže Brezje s Peračico in Lešami. Več ali manj škode imajo bližnji posestniki. Druge nesreče ni bilo. Odstranitev odtrgane skale bo povzročila precej stroškov. Skala se je odtrgala vsled hitro nastalega, za minole dni nenavadnega južnega vremena.

— **Vreme.** Po južnih dnevih, ki so precej zelo pobrali debelo snežno odejo, zapalo začetkom tega meseca, zapal je minoli torek ob mizlem vetru nov sneg. Po cestah, preje blato, tečejo prav gladko sani.

— **Vtopljenec.** Blizu Device Marije v Polji potegnili so dne 17. t. m. iz Ljubljane močno razjedeno moško truplo, kateremu je leva noga pri kolenu že odpala. Sodna komisija, ki se je odpeljala na lice mesta, je konstatovala, da je najdeni mrlič ljubljanski fijakar in posestnik Jože Juvan, po domače Medičar, katerega so pogrešali že od 6. novembra 1893. l. Spoznali so ga po raznih stvareh, najgotoveji spričalo za istinitost identitete njegove, pa je bila nogovica s črkama J. J., katero je imel še na eni nogi.

— **Nesreča na železnici.** Vlak povozil je minoli teden blizu postaje Trnovo na progi Št. Peter-Reka, železniškega čuvaja Antona Gosarja. Bil je takoj mrtev. Uboga žena in otroci.

— **Na zadnji semenj** se je prignalo 1138 konj in volov, 314 krav in 56 telet. Kupčija z govejo živino je bila prav živahna, s konji srednja.

— **Utopila** se je v Ručetni vasi v črnomaljskem okraji 18letna dekla Marija Rom, v nekem bazarju. Ljubimske razmere so jo gnale v vodo.

— **Tatvina.** Minolo nedeljo popoldne po krščanskem nauku, ko se je čast. gospod župnik Podboj v Planini, po opravih mudil v svoji pisarni, splazil se je dosedaj neznan tat v njegovo spalno sobo in mu odnesel denarno svoto 240 gld.

— **Utonila** je v Rinži v Kočevju dne 19. t. m. zvečer 19letna dekla Jožefa Wittreich. Nesrečnici je s polnim škafom vode spodrsnilo in pala je v vodo ter utonila.

— **Povodenj v ribniški dolini** je prouzročila v raznih krajih veliko škode pri žagah in odnesla dva mostova. Na Mlaki so morali živino odgnati iz hlevov, ki so bili preplavljeni. Tudi trgovina je prenehala za nekaj časa, ker ni bilo.

— **V zalogi knjigarne** Janez Giontinija v Ljubljani, je ravnokar izšla knjižica pod naslovom: „Zakaj! — Zato!“ Obsega 71 raznih pravljic, pripovedk in legend, za šolo in dom. Nabral in izdal Anton Brezovnik, učitelj. Priporočamo jo tudi mi toplo naši nežni mladini s besedami v predgovoru nabiratelja: „V tej zbirki so pripovedi resne in šaljive, pobožne in posvetne, le podlih in pohujšljivih bi blagi čitatelj zastoj iskal v nji. Ker torej le-teh ni, sme se zbirka v roke podati vsakemu stanu, vsakemu spolu, vsaki starosti“. Cena 30 kr., po pošti 33 kr.

Morilca v Kalladorfu.

Čitatelji se še spominjajo umora, ki se je izvršil na božični dan v Kalladorfu, ko sta bili umorjeni osemletna deklica in jedna dekla. Mislilo se je že, da morilca ne dobe.

Dne 16. januarja je posestnik Jožef Pamperl, oče umorjene deklice prišel k žandarmeriji v Oberhollabrunn in naznanil, da je prejšnji dan prišel k njemu župan Jožef Kühner iz Gross-Neudorfa in mu pokazal verižico, ki je bila popolno jednaka z uropano pri njem

Hlapec pri občinskem svetniku Henriku Maier v Gross-Neudorfu Janez Vondrašek iz Kalladorfa je bil dolžen urarju Karolu Stiftu v Gross-Neudorfu 6 gld. 20 kr. Ker je pa rekel, da dolgo ne bode plačal in se tudi za ope-tovano opominjanje ni zmenil, je urar mu vzel verižico. Opazil je pa, da je mnogo debelejša in zatorej jo je izročil županu Kühnerju. Drugi Maierjev hlapec je pa izpovedal, da je Janez Vondrašek, to verižico prinesel dne 26. decembra iz Kalladorfa ter rekel, da mu jo je za božič podarila nevesta njegovega brata Leopold Vondrašek. Maier je to naznanil županu in župan se je pa takoj odpeljal v Kalladorf k Pamperlu, da izve, ko bi verižica bila njegova. Pamperl je verižico spoznal, a le obroček je drugi pri nji, pri njegovi je bil zlomljen.

Stvar se je takoj naznanila žandarmeriji. Žandarjem je naznanil Janez Vondrašek, da je dne 26. m. m. bil v Kalladorfu, kamor je šel obiskat svojo mater in druge svoje. Iz Kalladorfa je on šel v Haugsdorf in ga je spremljal brat Franc. Pri njem je opazil debelo verižico in ga vprašal od kot to verižico ima, rekel je, da jo je kupil od nekega kočarja. Tudi je videl pri bratu cilindru brez stekla. Za verižice sta sedaj zamenjala in on je Francu doplačal 80 kr. Tudi je pri Francu videl dolgo in debelo smodko, kakeršno še on ni nikdar videl. Rekel je, da jo je dobil od svoje ljubice, katere oče je dobil 6 tacih smodk s Tirolskega. Smodke je kupil od njega za 20 kr.

Žandar je vzel Janeza Vondračeka seboj v Kallabrunn, da bode vse pred bratom izpovedal. V Kallabrunnu je žandar prijel Franca Vondračeka in ga odpeljal k županu, kjer ga je uklenil in se je začelo izpraševanje. Našli so v Vondračkovem stanovanju krvav jopič, krvave cunje za v čevlje in uro z ubitim steklom. O uri se je pa pokazalo, da ni prava in da jo je Franc kupil pri urarju Volfu dne 5. januarja.

Sedaj je bila zaslišana ljubica njegova, ki je pa izjavila, da mu ni dala nobene smodke. Pač se je dognalo, da so take smodke bile pri dotičnem umoru oropane, katero jo je dal Franc svojemu bratu.

Njegov brat Karol je zaslišan izpovedal, da je bil tedaj pri vodnjaku, ker je močil pičo za konje. Videl je nekega iti proti Pamperlovi hiši, o katerem že sodi, da je bil njegov brat Franc. Za gotovo ne ve, ker je bila še tema. Tudi je bil brat vedeti v zadregi, ko je govoril ž njim o umoru. Žandarmeriji se je brat Karol zdel tudi sumen in oba so odpeljali k okrajnemu sodišču. Tukaj je Franc sprva tajil, potem pa izpovedal, da je od brata